

Sammanfattning

I betänkandet behandlas prop. 1998/99:131 Ny svensk filmpolitik samt motioner som väckts med anledning av propositionen.

Ett förslag att begreppet kvalitetsfilm skall definieras avstyrks med hänvisning bl.a. till den konstnärliga friheten. Likaledes avstyrks förslag om att Filminstitutet skall initiera en etisk diskussion, som skall bli vägledande för filmsatsningar i alla led. Utskottet anser att Filminstitutet inte bör styra eller censurera det konstnärliga innehållet i filmerna, vilket inte hindrar att institutet för en diskussion med filmkonstnärer m.fl. i etiska och andra ämnen. Även ett yrkande om att filmpolitiken gentemot barn skall förnyas i takt med den snabba tekniska utvecklingen avstyrks. Utskottet anser att det är självklart att de framtida insatserna för filmen vid behov kommer att anpassas till den verklighet vi lever i. Utskottet avstyrker också ett yrkande om bredbandsteknikens påverkan på filmdistributionen och förutsätter att regeringen och Filminstitutet noga följer utvecklingen inom IT-området och vilka effekterna kan bli för landets biografer.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om ett samlat filmavtal, vilket innebär att alla filmpolitiska stöd som hanteras av Filminstitutet skall regleras i ett avtal, 2000 års filmavtal, som träffades våren 1999 mellan företrädare för staten, filmbranschen, Sveriges Television AB och TV 4 AB. Ett förslag från Kristdemokraterna som syftar till att riksdagen – inför ett eventuellt kommande avtal – först skall besluta om de yttre ramarna avstyrks. Utskottet framhåller bl.a. att filmavtalet är ett frivilligt avtal och att regeringens förhandlingsposition gentemot övriga avtalsparter skulle kunna försämrats, om riksdagen i förväg drar upp detaljerade riktlinjer för avtalet.

Några yrkanden avstyrks med hänvisning till att de frågor som motionärerna tar upp är avtalsbundna. Det gäller förslag om ett ökat stöd till produktion av långfilm för barn och ungdom samt förslag att stödet till regionala resurscentrum för film och video skall anges i fast krontal samt att det sistnämnda stödet skall få användas till långfilmsproduktion. Även förslag om att riksdagen skall uttala sig om inrättande av en fast barnfilmskonsulenttjänst avstryks. Utskottet anser att det är naturligt att formuleringar i propositionen om barnfilmens ställning m.m. skall vara vägledande för Filminstitutet. Krav på forskning kring barns och ungdomars filmkonsumtion avstyrks med hänvisning till forskningens frihet. Utskottet avstyrker även förslag, som syftar till att hela landet skall täckas av regionala organisationer på filmom-

rådet, och uttalar att det ankommer på regionala och lokala huvudmän att ta initiativ till inrättande av nya resurscentrum. Vidare avstyrks ett yrkande om att det skall vara möjligt för regionala resurscentrum att vara producenter, en fråga som riksdagen – enligt utskottets uppfattning – inte bör uttala sig om.

Ett motionsförslag som syftar till att regeringen borde haft större precision och konkretion då det gäller funktionshinderad tillgång till film avstyrks med hänvisning dels till att medel genom 2000 års filmavtal avsätts för att göra film mer lättillgänglig för funktionshinderade, dels till att betydande insatser görs från statens sida då det gäller tillgängligheten till offentliga lokaler. Med hänvisning till att beredningen av ett pågående utredningsförslag inte bör föregripas avstyrker utskottet ett motionsyrkande om ökat samarbete mellan bl.a. Sveriges Television och Filminstitutet då det gäller bevarande och vård av det filmkulturella arvet.

Utskottet förutsätter att Filminstitutet så långt det är möjligt tillämpar öppenhet i sin verksamhet och avstyrker därmed ett förslag att institutet skall omfattas av handlingsoffentlighet. Utskottet har i princip inte något att invända mot förslag som syftar till att en oberoende översyn skall göras av Filminstitutet, men anser att det inte är motiverat att ta ett sådant initiativ nu, varför sådana motionsförslag avstyrks.

Förslag som innebär att staten skall ha möjlighet att satsa extra medel på filmområdet utanför filmavtalet avstyrks. Utskottet uttalar bl.a. att regeringen självklart har möjlighet att i sitt budgetarbete föreslå riksdagen särskilda satsningar på detta område. Utskottet avstyrker även förslag som syftar till att Sveriges Television med bibehållen medelstilldelning skall sälja ut en av sina kanaler, vilket enligt förslaget skulle kunna stärka svensk filmkultur. Utskottet anser bl.a. att ett förverkligande av förslaget skulle innebära en väsentlig minskning av mångfalden i TV-utbudet. Slutligen avstyrks ett förslag om att en fristående film- och TV-fond skall inrättas. Utskottet anser att regeringens överväganden med anledning av ett utredningsförslag om inrättande av en sådan fond inte skall föregripas.

Till betänkandet har fogats nio reservationer och fyra särskilda yttranden.

Propositionen

I proposition 1998/99:131 Ny svensk filmpolitik föreslår regeringen (Kulturdepartementet) att riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om ett samlat filmavtal (prop. avsnitt 5).

Motionerna

1999/2000:Kr1 av Elisabeth Fleetwood m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av samordning av vården av det svenska filmkulturarvet,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om möjligheten att förstärka svensk kvalitetsfilmproduktion genom att frigöra resurser vid en omstrukturering av den allmänägda TV-verksamheten.

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om samlat filmavtal,

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag till en kvalitetsdefinition som ligger till grund för begreppet kvalitetsfilm och som föreläggs riksdagen för diskussion och beslut,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om det etiska ansvaret och Filminstitutets roll beträffande detta,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om medelsavsättning från fonderna för förhandsstöd till långfilm för barn och ungdom,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en särskild barnfilmskonsulent,

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om nödvändigheten av mera forskning kring barns och ungdomars konsumtion av film,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om regionalt stöd,

8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ökad tillgänglighet till film för funktionshindrade,

9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en oberoende översyn av Filminstitutet,

10. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om handlingsoffentlighet för delar av Filminstitutets verksamhet.

1999/2000:Kr3 av Lennart Kollmats och Kenth Skårvik (fp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Filminstitutets inflytande och särställning,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en fristående film- och TV-fond,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om filmpolitiken gentemot barn och ungdom,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utvecklingen av regionala satsningar och formerna för stöden till regionernas filmverksamhet,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bredbandsteknikens påverkan på distributionen av film och biografernas eventuellt förändrade villkor.

1999/2000:Kr4 av Birgitta Sellén m.fl. (c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att staten bör ha en beredskap för att stärka insatserna till barn- och ungdomsvisningar, visningsorganisationer och regional verksamhet,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att staten även fortsättningsvis utanför avtalets ram skall kunna genomföra särskilda satsningar,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om vikten av att hela landet kan täckas av regionala organisationer

och att Svenska Filminstitutets stödverksamhet på sikt bör överföras till dessa regionala organisationer,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om de regionala resurscentrumens möjlighet att använda det statliga stödet till långfilmsproduktion,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att ett regionalt resurscentrum även kan stå som producent för ett filmprojekt, oavsett om detta avser lång-, kort- eller dokumentärfilm.

Ärendets beredning

Skrivelser med anledning av propositionen har ingivits av Film på Gotland, Gotlands kommun och Oberoende Filmares Förbund (OFF). Under ärendets beredning har företrädare för Oberoende Filmares Förbund uppvakttat utskottet samt överlämnat ytterligare en skrivelse om vissa frågor i filmavtalet.

Utskottet

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen ges en beskrivning av den avtalsmodell inom svensk film som sedan år 1963 finns i Sverige och som innebär att staten träffat avtal med olika parter om filmproduktion m.m. Avtalskretsen har under åren både utökats och minskats. Likaså har förändringar gjorts då det gäller stödändamålen. Förutsättningarna för en fortsatt avtalsmodell för finansiering av stödet till svensk filmproduktion liksom förutsättningarna för en finansiering utan avtal har på regeringens uppdrag utretts av en särskild utredare som lämnat förslag i betänkandet Ny svensk filmpolitik (SOU 1998:142). En komplettering till betänkandet har våren 1999 utarbetats inom Kulturdepartementet och presenterats i en promemoria, benämnd Publikrelaterat filmstöd.

Inriktningen på insatserna för filmen som de presenterades av regeringen i propositionen om kulturpolitik (prop. 1996/97:3) ligger fast. Ett tillägg har gjorts som innebär att kvinnliga filmskapares villkor bör förbättras.

Regeringen anser att avtalsmodellen bör gälla även fortsättningsvis och hemställer att riksdagen skall godkänna vad regeringen föreslår om ett samlat filmavtal, innebärande att alla filmpolitiska stöd som hanteras av Filminstitutet skall regleras i 2000 års filmavtal. Därmed upphör den nuvarande uppdelningen mellan å ena sidan stöd till svensk filmproduktion m.m. som finansieras och regleras i 1993 års finansieringsavtal och å andra sidan den filmkulturella och regionala verksamhet som finansieras av staten och som regleras utanför avtalets ramar. Avtalet, som träffades under våren 1999 mellan företrädare för staten, filmbranschen och TV-företagen Sveriges Television AB (SVT) och TV 4 AB (TV 4), skall träda i kraft den 1 januari 2000 och gälla t.o.m. den 31 december 2004. Avtalet har från statens sida ingåtts med förbehåll för regeringens godkännande. En förutsättning för avtalets giltighet är att Europeiska gemenskapens kommission godkänner de stödformer som

anges i avtalet. Det av parterna ingångna avtalet bifogas som *bilaga* till betänkandet.

2000 års filmavtal innehåller såväl förändringar som förstärkningar av nuvarande filmpolitiska stöd. Staten skall – under förutsättning att riksdagen fattar erforderliga beslut – lämna ett årligt bidrag till Stiftelsen Svenska Filminstitutet (Filminstitutet) på 200,5 miljoner kronor, en ökning med 62,6 miljoner kronor i jämförelse med de medel som anvisats för år 1999. Biografavgiften skall även fortsättningsvis vara 10 % av bruttobiljettintäkterna vid föreställningar. SVT och TV 4 skall vardera årligen bidra med minst 38 miljoner kronor respektive 7,2 miljoner kronor. Regeringen beräknar att intäkterna till Filminstitutet år 2000 kommer att uppgå till 385 miljoner kronor, dvs. en ökning med drygt 100 miljoner kronor jämfört med innevarande år. Intäkterna beräknas bli fördelade med 207 miljoner kronor till produktionsstöd till svensk film, 91 miljoner kronor för distribution och visning av film i hela landet och 87 miljoner kronor till den filmkulturella verksamheten i avtalet.

Regeringen bedömer att filmpolitikens huvuduppgift att främja produktion och distribution av svensk kvalitetsfilm bör ha större förutsättningar att förverkligas genom 2000 års filmavtal mellan staten och berörda branscher.

Regeringen anser att det inte finns formella förutsättningar att låta Filminstitutets verksamhet omfattas av handlingsoffentlighet men förutsätter att institutet ändå tillämpar största möjliga öppenhet i sin verksamhet.

Inriktningen på insatserna för filmen (avsnitt 4)

Då det gäller inriktningen på insatserna för filmen gör regeringen bedömningen att de samlade insatserna för filmen bör förstärkas och att huvuduppgiften bör vara att främja produktion och distribution av svensk kvalitetsfilm. Inriktningen på de framtida insatserna för filmen bör, menar regeringen, vara att

- upprätthålla och utveckla värdefull svensk filmproduktion i samverkan med berörda branscher,
- säkerställa tillgången till ett brett utbud av värdefull film i olika visningsformer i hela landet,
- upprätthålla och utveckla biografens roll som kulturell mötesplats i hela landet och medverka till att biopubliken långsiktigt ökar,
- ge fler, främst barn och ungdomar, möjlighet till eget skapande med film och andra medier för rörliga bilder,
- regionalt och lokalt stärka filmens roll i kulturlivet, särskilt med tanke på barn och ungdom,
- förbättra kvinnliga filmskapares villkor,
- bevara filmer och material av film- och kulturhistoriskt intresse och i ökad utsträckning tillgängliggöra dem för forskning och allmänhet samt att
- upprätthålla och utveckla det internationella utbytet och samarbetet på filmområdet (prop. s. 11).

Utskottet konstaterar att den huvudsakliga inriktningen då det gäller insatserna för filmen presenterades för riksdagen redan hösten 1996 i den kulturpoli-

tiska propositionen (prop. 1996/97:3). Nu liksom då anser utskottet att det är glädjande att inriktningen på de framtida insatserna för filmen ses som en del av kulturpolitiken i stort. Det utgör ett klart erkännande av filmens ställning i kulturlivet. Än en gång vill utskottet understryka betydelsen av att Sverige med sin förhållandevis ringa folkmängd förmår bibehålla och hävda sin filmkulturella identitet genom en livaktig inhemsk filmproduktion. Utskottet vill även upprepa att det är av lika stor betydelse att den inhemska produktionen får goda möjligheter att nå ut till publiken i hela landet. (Jfr bet. 1996/97:KrU1 s. 96.) Vidare anser utskottet – med hänvisning till den manliga dominans som råder bland filmskapare som erhållit produktionsstöd – att det tillägg som gjorts beträffande kvinnliga filmskapares villkor är välkommet.

Motionärerna bakom motion Kr2 (kd) framhåller att en utgångspunkt för inriktningen på insatserna för filmen är att svensk kvalitetsfilm skall erhålla stöd. Det räcker emellertid inte att markera att kvalitet har en avgörande betydelse. Begreppet ”kvalitet” måste tydliggöras. Regeringen bör därför snarast återkomma till riksdagen med förslag till en definition som skall ligga till grund för *begreppet ”kvalitetsfilm”* (yrkande 2).

Utskottet konstaterar att kvalitetsbegreppet ingalunda är entydigt. Det kan t.ex. i lika hög grad handla om konstnärlig kvalitet som om teknisk kvalitet och upplevd kvalitet. Uppfattningen om vad som är kvalitet förändras ständigt. Nyskapande verksamhet bryter ofta mot gammal uppfattning om vad som är kvalitet. Tankar kring kvalitetsbegreppet har utvecklets bl.a. i Kulturutredningens betänkande Kulturpolitikens inriktning (SOU 1995:84) s. 88.

Utskottet erinrar om att ett av de kulturpolitiska målen, som fastställts av riksdagen, syftar till bl.a. konstnärlig förnyelse och kvalitet. Något politiskt ställningstagande till innehållet i kvalitetsbegreppet har inte gjorts. Enligt utskottets uppfattning är det – med hänvisning bl.a. till den konstnärliga friheten – inte lämpligt att riksdagen fastställer en definition av kvalitetsbegreppet. Självklart får ett sådant ställningstagande inte hindra att politiker – liksom alla andra medborgare – diskuterar kvalitetsbegreppet. Det är också lika självklart att filmkonsulenter och övriga ansvariga vid Filminstitutet i sin yrkesutövning följer den konstnärliga och tekniska utvecklingen på filmområdet och att de därmed har goda möjligheter att ständigt hålla diskussionen levande om kvalitetsbegreppets innehåll.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionsyrkandet.

I samma motion, Kr2 (kd), sägs att det i mötet mellan film och publik uppstår en etisk dimension och *ett etiskt ansvar*. Med yttrandefriheten, som är en viktig förutsättning för demokratin, följer ett ansvar för andra människor. Öppenhet och tolerans men också respekt för andra människors integritet och livsåskådning måste vara grundläggande vid all konstutövning. I Filminstitutets kulturella ansvar bör ingå att institutet initierar en diskussion i detta hänseende (yrkande 3).

Filmen är ett medium som har möjlighet att nå en mycket stor publik och därmed få ett genomslag som inte gäller för alla konstarter. Det nu aktuella motionsyrkandet synes syfta till att Filminstitutet skall starta en etisk diskussion, som kan bli vägledande för filmsatsningen i alla led. Enligt utskot-

tets synsätt ankommer det främst på upphovsmännen att själva ansvara för det etiska innehållet i sina verk. Vidare ankommer det på upphovsmännen och andra bidragsmottagare att hålla en etisk diskussion levande. Även kritiker, filmvetare, samhällsdebattörer m.fl. kan medverka som samtalsparter i offentliga och slutna samtal i dessa frågor. Filminstitutet bör inte styra eller censurera det konstnärliga innehållet i filmerna. Detta innebär dock inte något hinder för institutet att t.ex. i seminarieform samla filmkonstnärer m.fl. för en diskussion i etiska och andra ämnen.

Motionsyrkandet avstyrks därmed.

Motionärerna bakom motion Kr3 (fp) anför att satsningar på barn och ungdom är viktiga, särskilt på filmområdet. Barn och ungdom är storkonsumenter av film och bör få tillgång till kvalitetsfilm samt ges verktyg att kritiskt bedöma det som visas. Motionärerna föreslår att *filmpolitiken gentemot barn och ungdom skall förnyas* i takt med den snabba utvecklingen (yrkande 3).

I likhet med motionärerna anser utskottet att satsningar som riktar sig till barn och ungdomar inom filmområdet – liksom inom andra kulturområden – är viktiga. Av den nu framlagda propositionen framgår också att barn och ungdomar uppmärksammas i filmavtalet och att betydande ekonomiska resurser avser verksamhet som riktar sig till denna grupp.

Liksom motionärerna anser utskottet att skolbioverksamheten har en stor betydelse. En skolbioföreställning kan i bästa fall ge upphov till ett livslångt intresse för film hos publiken och utgöra en utgångspunkt för värdefulla samtal och diskussioner. Även satsningarna på regionala resurscentrum riktar sig i hög grad till barn och ungdom och syftar bl.a. till att främja ungas skapande med rörliga bilder. Sammantaget torde de filmpolitiska insatserna kunna bidra bl.a. till ett kritiskt tänkande hos de unga. Även skolan, AV-centraler och bibliotek har viktiga roller härvidlag.

Givetvis är den inriktning på insatserna för filmen som presenteras i propositionen inte avsedd att vara ett för all framtid statiskt instrument. Den snabba utveckling som omnämns i motionen äger främst rum inom det tekniska området och kan få konsekvenser som vi i dag inte kan överblicka. Exempelvis kan bredbandsteknik och storbildsvideo komma att innebära förbättrade möjligheter för distribution av film i hela landet. Det är för utskottet självklart att inriktningen på de framtida insatserna för filmen efter hand kommer att ses över och vid behov anpassas till den verklighet som vi lever i. Hänsyn bör då tas till hela publikgruppen, dvs. även barn och unga.

Förslaget påkallar inte någon riksdagens åtgärd. Yrkandet avstyrks.

I motion Kr3 (fp) sägs att teknikutvecklingen kommer att innebära en ny tillvaro för biograferna. Motionärerna efterlyser ett resonemang i propositionen om hur t.ex. *bredbandstekniken* kan påverka distributionen av film. Yrkandet synes syfta till att ett sådant resonemang skall ligga till grund för den statliga filmpolitikens inriktning. Snart torde film kunna sändas digitalt till storstäderna och till stora biografier med många salonger, anför motionärerna, som också frågar sig hur mindre biografier – med kanske endast en salong – skall kunna leva upp till de goda intentionerna i filmpolitiken (yrkande 5).

Frågan om utbyggnaden av bredbandstekniken har hög aktualitet. En särskild utredare överlämnade tidigare i år sitt betänkande Bredband för tillväxt i hela landet (SOU 1999:85) till regeringen. I betänkandet finns en beskrivning av IT-infrastrukturen i Sverige. Bl.a. sägs att dagens ledningsnät, särskilt på stomnätets nivå, anses vara mycket omfattande. Men behovet av bredbandstjänster och andra nya och utökade tjänster kräver nät med större kapacitet än vad dagens infrastruktur kan erbjuda. Särskilt är bristen kännbar i accessnätet, dvs. den del av nätet som ligger närmast slutkunden. Marknadskrafterna prioriterar genomgående tätbebyggda delar av landet där uppskattningsvis 70 % av landets befolkning bor. Ett nytt stomnät som når alla Sveriges kommuners respektive centralort tycks inte kunna motiveras på rent kommersiella grunder, något som än mindre gäller ett nytt accessnät som når alla hushåll och företag (s. 14–15). Utredaren anser att IT-infrastrukturen för höghastighetskommunikation skall vara väl utbyggd och att tillgången till bredband skall vara lika god i glesare bebodda delar av landet som i mer tätbefolkade delar (s. 18). Ett av förslagen i utredningen innebär att staten skall ta initiativ till att samordna kommunerna inför byggandet av ett stomnät med öppen bredbandsledning i syfte att förverkliga att alla kommuners huvudorter förbinds med varandra och med omvärlden (s. 20). Betänkandet remissbehandlas för närvarande.

Motionärernas tankar om en ny distributionsform för filmen kan mycket väl komma att bli verklighet inom en inte alltför avlägsen framtid. Dock bör sägas att bredbandstekniken i sig inte utgör en risk för ojämlikhet mellan små och stora biografer under förutsättning att den är utbyggd i landet och således finns att tillgå. Vidare är det svårt att ha en uppfattning om utbyggnadstakten och behovet av tekniken.

Utbyggnaden av bredbandskommunikationen kan komma att innebära att biografer belägna i mindre orter och biografer i storstäder får samma tekniska möjligheter att ta emot ett stort utbud filmer. Dessutom kan tekniken i bästa fall komma att medföra bättre möjligheter än vad som nu är fallet för de små biograferna att ta emot och visa ett varierat utbud av kvalitetsfilm.

Här bör nämnas att det av Filminstitutet ägda Filmhusförlaget AB ger ut Tidskriften TM Teknik & Människa som sedan år 1968 bevakat, analyserat och informerat om den tekniska och mediepolitiska utvecklingen inom film, TV, video och senare även multimedier. TM har ambitionen att fungera som kunskapsmäklare och kompetensutvecklare och på ett lättförståeligt sätt förklara komplicerade utvecklingstrender.

Utskottet förutsätter att regeringen liksom Filminstitutet noga följer utvecklingen inom IT-området liksom inom andra filmtekniska områden och uppmärksammar vilka effekterna kan bli för landets biografer. Med hänvisning till det anförda avstryks motionsyrkandet.

Ett samlat filmavtal (avsnitt 5)

Regeringen, som kommit fram till att avtalsmodellen bör gälla även fortsättningsvis, hemställer att riksdagen skall godkänna vad regeringen föreslår om ett samlat filmavtal, som innebär att alla filmpolitiska stöd som hanteras av Filminstitutet skall regleras i 2000 års filmavtal.

Inom ramen för avtalet skall således även de hittillsvarande helt statsfinansierade stöden till filmkulturell verksamhet och regionala resurscentrum för film och video regleras. Därmed samlas alla filmpolitiska stöd som hanteras av Filminstitutet i 2000 års filmavtal. Som skäl för sitt förslag anför regeringen bl.a. att det är rimligt att en återgång sker till det förhållande som gällt i tidigare filmavtal sedan 1960-talet. Inför varje ny avtalsperiod bör, menar regeringen, villkoren för en fortsatt avtalslösning jämfört med en helstatlig modell prövas.

Utskottet, som anser att den avtalsmodell som råder i Sverige på filmens område har ett stort principiellt värde, konstaterar att regeringens förslag innebär en ändring av nu rådande principer för medelsanvändningen för filmkulturella och regionala stödändamål. Bidragsbestämmelser för stöden har tagits med i det nya filmavtalet och kommer därmed att ersätta de hittillsvarande regleringsbrevsbestämmelserna. Till frågan om medelsanvisning för år 2000 återkommer regeringen i budgetpropositionen för år 2000.

Skälen för regeringens förslag att i fortsättningen låta stöden till filmkulturell verksamhet och regionala resurscentrum för film och video regleras genom det nya filmavtalet är – anser utskottet – övertygande. Som anförs i propositionen tar staten och berörda branscher genom det samlade avtalet ett gemensamt ansvar för såväl filmpolitikens finansiering som medlens användning för olika ändamål. Utskottet tillstyrker således regeringens förslag.

Motionsyrkanden som rör enskilda detaljer i innehållet i det redan beslutade filmavtalet kommer att behandlas i ett följande avsnitt i detta betänkande. Se under rubriken 2000 års filmavtal (avsnitt 6).

I motion Kr2 (kd) framförs kritik mot *regeringens tillvägagångssätt* i detta ärende.

Motionärerna bakom motionen anser liksom regeringen att en avtalsmodell för finansiering av filmpolitiken är att föredra framför en helstatlig finansiering. De anser emellertid att riksdagen först skall besluta om de yttre ramarna, dvs. om vi skall ha ett samlat filmavtal och vad som i så fall skall ingå i avtalet. Först därefter bör parterna sluta ett avtal. Ett avtal med staten som part kräver en tydlig demokratisk förankring menar motionärerna, som också påpekar att den politiska processen hämmas när varje invändning kan innebära att det slutna avtalet måste förhandlas om (yrkande 1).

Utskottet har tolkat yrkandet så att motionärerna i och för sig accepterar att avtalsmodellen skall gälla under de närmaste åren men att de kräver ett annorlunda tillvägagångssätt från regeringen inför ett eventuellt kommande filmavtal.

Avtalsmodellen på filmområdet presenterades första gången för riksdagen i Kungl. Maj:ts proposition 1963:101. Av propositionen framgår att föredragande statsrådet hade kommit till den uppfattningen, att radikala åtgärder erfordrades för att den svenska filmproduktionens fortsatta existens inte skulle äventyras. Han anförde bl.a. följande (prop. s. 16).

En omprövning bör därför komma till stånd i fråga om biografnöjesskatten och det nu utgående filmstödet. Efter viss beredning av dessa frågor inom finansdepartementet tillkallade jag enligt bemyndigande av Kungl. Maj:t den 1 mars 1963 en särskild statlig förhandlingsdelegation för att med företrädare

för filmbranschen uppta förhandlingar om hithörande frågor. Förhandlingarna har resulterat i ett av båda parter undertecknat avtal.

Avtalet, som förutsätter bl.a. att nöjesskatten för biograföreställningar avskaffas, innebär i huvudsak följande. Staten och filmbranschens organisationer bildar gemensamt en stiftelse, benämnd Svenska Filminstitutet. Till denna stiftelse skall anordnare av biograföreställning betala en avgift, uppgående till tio procent av biljettintäkterna. De medel, som inflyter genom avgifterna, skall av stiftelsen användas för skilda ändamål inom filmens område.

Efter det att propositionen behandlats i bevillnings- och statsutskotten beslutade riksdagen att godkänna regeringens förslag rörande nöjesskatten m.m. (rskr. 1963:261, rskr. 1963:217). Något riksdagens ställningstagande till filmavtalet som sådant begärdes inte i propositionen och har heller inte varit aktuellt vid senare tillfällen då filmavtalsfrågor behandlats av riksdagen. Utskottet konstaterar att filmavtalet är ett frivilligt avtal mellan olika parter, däribland staten. Avtalets ikraftträdande har alltid varit beroende av Kungl. Maj:ts eller regeringens godkännande. Riksdagens ställningstaganden till filmavtalen är i stället av det indirekta slaget. År 1963 var t.ex. riksdagens beslut om upphävande av förordningen av nöjesskatt en förutsättning för avtalet. För övrigt har riksdagen genom budgetprocessen haft ekonomiska styrmöjligheter som innebär att avtalet är beroende av riksdagens beslut om medelstilldelning.

Vidare framförs årligen under allmänna motionstiden åsikter i olika filmfrågor motionsvägen för behandling av utskottet. Under föregående riksmöte utnyttjades motionsrätten även med anledning av en regeringsskrivelse om filmavtalet (skr. 1997/98:171, bet. 1998/99:KrU1). I den mån förslagen bifalls gör riksdagen tillkännagivanden till regeringen och kan på så sätt påverka filmpolitikens inriktning inför eventuella nya filmavtal.

Enligt utskottets uppfattning skulle motionärernas förslag till tillvägagångssätt, med av riksdagen i förväg uppdragna riktlinjer, kunna innebära en risk för att riksdagen binder upp regeringen med alltför fasta och detaljerade ramar, vilket skulle kunna försvåra regeringens förhandlingsposition gentemot övriga avtalsparter.

Motionsyrkandet bör med hänvisning till det anförda inte påkalla någon riksdagens åtgärd. Yrkandet avstyrks således.

2000 års filmavtal (avsnitt 6)

I propositionen anfördes att 2000 års filmavtal mellan staten, filmbranschen och TV-företagen innehåller såväl förändringar som kraftiga förstärkningar av nuvarande filmpolitiska stöd. Flera parter kommer att öka sina direkta bidrag. Biografavgiften skall även fortsättningsvis vara 10 % av bruttobiljettintäkterna vid föreställningar. Med dessa utgångspunkter kan – anser regeringen – intäkterna till avtalet beräknas till 385 miljoner kronor under år 2000. Det är en ökning med drygt 100 miljoner kronor jämfört med innevarande år. Intäkterna beräknas bli fördelade med 207 miljoner kronor till produktionsstöd till svensk film, 91 miljoner kronor för distribution och

visning av film i hela landet och 87 miljoner kronor till den filmkulturella verksamheten i avtalet.

Enligt regeringens bedömning bör filmpolitikens huvuduppgift att främja produktion och distribution av svensk kvalitetsfilm ha större förutsättningar att förverkligas genom 2000 års filmavtal mellan staten och berörda branscher.

Av avtalet framgår att stöden indelas i tre grupperingar, nämligen

1. produktionsstöd till svensk film (bl.a. förhandsstöd och publikrelaterat stöd),
2. stöd till distribution och visning av film i hela landet och
3. stöd till filmkulturell verksamhet m.m.

Här tas främst upp de stödformer som föranlett motionsyrkanden. För en utförlig redovisning av de olika stödformerna hänvisas till s. 17–33 i propositionen.

Utskottet vill inledningsvis kort beröra det omgjorda efterhandsstödet, som i det nya filmavtalet benämns publikrelaterat stöd och som ingår i den första av de tre ovan nämnda stödkategorierna, nämligen produktionsstödet.

Av propositionen framgår att många remissinstanser förordat att ett publikrelaterat stöd skall utformas så att bristerna i det nuvarande efterhandsstödet skall avlägsnas. Filmavtalet innehåller relativt utförliga bestämmelser för stödet. Här återges endast huvuddragen i 15 och 16 §§.

Av de medel som inflyter till stiftelsen skall enligt 15 § i avtalet årligen 50 miljoner kronor användas till ett publikrelaterat stöd. Stödet skall enligt 16 § fördelas med utgångspunkt i filmens bruttobiljettintäkter från öppna visningar på biograf under tolv månader efter filmens premiär. Beroende på hur stor del av filmens finansiering som utgörs av förhandsstöd skall det publikrelaterade stödet motsvara 25, 50 respektive 75 % (för barnfilm även 100 %) av bruttobiljettintäkterna. Med förhandsstöd avses här förhandsstöd till långfilm, kort- och dokumentärfilm samt till barn- och ungdomsfilm.

Filminstitutet fastställer även den egeninsats som skall återbetalas genom stödet. Med egeninsats avses finansiering genom privatkapital eller finansiering från de TV-företag som medverkar i avtalet. Av 16 § femte stycket i filmavtalet framgår att stödet skall utbetalas till dess att producenten fått full återbetalning av en fastställd egeninsats. I 16 § sjätte stycket sägs följande: ”Vid fastställande av vid vilken tidpunkt som producenten skall anses ha fått full ersättning för egeninsatsen skall hänsyn tas till att 25 procent av filmens bruttobiljettintäkter kan beräknas tillfalla producenten vid sidan av stödet.”

Som framgår av ett tidigare avsnitt i detta betänkande är det inte riksdagens uppgift att godkänna eller tolka filmavtalet eller dess innehåll. Likväl vill utskottet, som har funnit formuleringarna i 16 § sjätte stycket delvis otydliga, understryka betydelsen av att Filminstitutet i sina tillämpningsföreskrifter klargör de överenskomna bestämmelsernas innebörd.

I tre motionsyrkanden berörs frågor som har anknytning till barn- och ungdomsfilm.

Motionärerna bakom motion Kr2 (kd) anser att regeringen inte fullt ut lyckats värna barnfilmens ställning i filmavtalet. De anser att *förhandsstödet*

till produktion av långfilm för barn och ungdom bör få samma omfattning som föreslogs i Filmutredningens betänkande, nämligen minst 20 % av förhandsstödet (yrkande 4).

Av 18 § i filmavtalet framgår att minst 10 % av de medel för produktionsstöd, som återstår sedan medel för det publikrelaterade stödet räknats bort, skall användas till förhandsstöd till film riktad till barn och ungdom.

Filminstitutets intäkter är beroende av många olika faktorer, som gör att det inte med någon absolut säkerhet kan sägas hur stora de sammanlagt kommer att bli. Den procentsats som anges i 18 § är angiven som en lägsta möjliga procentsats. Avtalet ger därmed Filminstitutets styrelse frihet att överskrida den angivna procentsatsen och öka satsningarna på stöd till barn- och ungdomsfilm. Det ankommer på Filminstitutets styrelse att avgöra hur fördelningen av medlen mellan stödkategorierna skall göras. Riksdagen bör således inte göra något uttalande i denna avtalsbundna fråga.

Utskottet avstyrker därmed motionsyrkandet.

I samma motion, Kr2 (kd), vänder sig motionärerna mot den bestämmelse i avtalet som gör det möjligt för Filminstitutet att anlita konsulenter för bedömning av vilka barn- och ungdomsfilmsprojekt som skall få förhandsstöd. Motionärerna anser att *en fast barnfilmskonsulenttjänst* skall inrättas, eftersom det skulle skapa kontinuitet i arbetet (yrkande 5).

Det ankommer på Filminstitutet att med utgångspunkt i 37 § i filmavtalet självt avgöra om en eller flera konsulenter för barn- och ungdomsfilmsprojekt skall anlitas. Av propositionen framgår emellertid att det finns anledning att på olika sätt särskilt värna barnfilmens ställning och att erfarenheter från tidigare år visar att en särskild barnfilmskonsulent med intresse för och god kunskap om ämnet, exempelvis genom barnpedagogisk utbildning, kan spela en betydande roll inte enbart genom att fördela stöd utan även genom att leta fram lämpliga objekt (prop. s. 19). Enligt utskottets uppfattning är det naturligt att dessa formuleringar är vägledande för Filminstitutet.

Motionsyrkandet avstyrks.

I motion Kr2 (kd) sägs att det knappast finns någon forskning kring barns möte med film. Vilket förhållningssätt har barnen till mediebruset och hur reagerar de på våldsskildringar, frågas det. Motionärerna föreslår att *forskning kring barns och ungdomars filmkonsumtion* skall prioriteras, vilket också borde ha framgått av avtalet (yrkande 6).

Utskottet anser att den fråga som motionärerna tar upp är angelägen och att det är viktigt att få klarlägganden framför allt då det gäller barns reaktioner inför våldsskildringar. Forskning bedrivs vid flera lärosäten inom olika discipliner rörande dessa och likartade frågor. Utskottet har efter kontakter med företrädare för Nordiskt informationscenter för medie- och kommunikationsforskning (Nordicom) funnit att en viss kvantitativ nedgång i forskningen i Sverige rörande barn och medier har ägt rum sedan Sveriges Radios Publik- och programforskning (PUB) lades ned år 1993.

Nordicom vid Göteborgs universitet har till uppgift att sprida information och kunskap om medie- och kommunikationsforskningen i de nordiska länderna. Genom olika nationella och nordiska kanaler förmedlar Nordicom kunskap om forskningen och dess resultat till forskare, studenter, beslutsfat-

tare, mediepraktiker, journalister, informatörer, lärare och allmänheten. Nordicom utarbetar mediestatistik. I Mediebarometern belyses tendenser och förändringar i utnyttjandet av medier hos den del av befolkningen som är mellan 9 och 79 år. (Statistik finns även att tillgå över mindre barns mediekonsumtion genom den av Statens kulturråd utgivna Småbarnens kultur- och mediebarometer av Leni Filipson, senast utkommen år 1994.) Nordicom har nyligen givit ut en antologi, *Børn, unge og medier*. Nordiske forskningsperspektiver. I antologin medverkar forskare i Norden som för närvarande ägnar sig åt sådan forskning som efterlyses i motionen.

På Unescos initiativ har Nordicom startat ett informationscentrum rörande barn och medievald, vars uppgift är att informera brukargrupper om nyvunnen kunskap på området.

I sammanhanget bör även nämnas att det statliga Våldsskildringsrådet, som bildades år 1990, har i uppgift att verka mot skadliga våldsskildringar genom information, utbildning och opinionsbildning. En av rådets uppgifter är att följa och sprida forskning inom området.

Av 33 § i filmavtalet framgår att minst 2 % av de medel som är avsedda för det filmkulturella stödet skall fördelas av filmbranschens samarbetskommitté bl.a. till forskning. Det preciseras inte närmare inom vilka områden denna forskning skall ske.

Med hänvisning till forskningens frihet anser utskottet att det inte är påkallat med något riksdagens uttalande med anledning av motionsyrkandet, som således avstyrks.

I fem yrkanden behandlas frågor med anknytning till stödet för regional verksamhet. Stödformen är en av flera inom kategorin stöd till distribution och visning av film i hela landet.

Motionärerna bakom motion Kr4 (c) anser att hela landet så småningom skall täckas av *regionala organisationer på filmområdet* och att Filminstitutets stödverksamhet – i synnerhet stöd till skolvisningar och lokala projekt – på sikt skall överföras till de regionala organen (yrkande 3).

Som framhålls i propositionen är en av filmpolitikens viktigaste uppgifter att regionalt och lokalt stärka filmens roll i kulturlivet. Utskottet anser att landets regionala resurscentrum för film och video i hög grad medverkar i det arbetet genom att de sprider kunskap om och intresse för filmmediet främst hos unga. Den statliga satsningen på detta område har troligen också bidragit till att nya centrum etablerats. Utskottet ser gärna en fortsatt utbyggnad över hela landet. Det bör emellertid understrykas att det ankommer på regionala och lokala huvudmän att ta initiativ till inrättande av nya resurscentrum.

Med hänvisning till att det nya filmavtalet ännu inte trätt i kraft och att det skall gälla t.o.m. den 31 december 2004 är utskottet inte berett att nu uttala sig om vilket organ som på sikt skall fördela filmstöd till bl.a. lokala projekt.

Motionsyrkandet avstyrks.

Förslagen i två av motionerna, nämligen motion Kr2 (kd) yrkande 7 och motion Kr3 (fp) yrkande 4, syftar till att *stödet till regionala resurscentrum*

för film och video enligt avtalet inte skall anges i procent utan i en fast kronantalssumma.

Som framgår av motionerna innebär 26 § i filmavtalet att minst 20 % av de medel som är avsedda för stöd till distribution och visning av film i hela landet skall användas för stöd till verksamhet vid regionala resurscentrum. För stöd till regional verksamhet krävs att bidrag lämnas från landsting, kommun eller annan huvudman med ett belopp som minst motsvarar det stöd som lämnas inom ramen för filmavtalet. Stödet omfattar även stöd om högst 3 miljoner kronor per år till regionala filmproduktionscentrum.

Det ankommer på Filminstitutets styrelse att avgöra hur stort belopp som årligen skall beviljas för verksamheten vid landets regionala resurscentrum. Beloppets storlek är – som visats i det föregående – beroende av storleken på Filminstitutets intäkter. Avtalet ger styrelsen möjligheter att avsätta en högre procentsats än den som anges i 26 §. Ett fast belopp skulle enligt utskottets uppfattning kunna innebära en låsning, som inte nödvändigtvis gynnar stödändamålet. Riksdagen bör inte göra något uttalande i denna avtalsbundna fråga. Motionsyrkandena avstyrks.

I motion Kr4 (c) yrkas att det inte skall finnas någon begränsning i möjligheterna för landets regionala resurscentrum att *använda det regionala stödet till långfilmsproduktion* (yrkande 4).

Av propositionen framgår att stödet till regionala resurscentrum främst skall användas för verksamheter på filmområdet av och för barn och ungdom. Det kan även användas till andra verksamheter på det filmkulturella området, såsom åtgärder för att främja spridning och visning av kvalitetsfilm eller till plantskolor för unga filmare. I viss begränsad utsträckning kan stödet också användas för produktion och distribution av kort- och dokumentärfilm (prop. s. 28).

Av 26 § i 2000 års filmavtal framgår att avtalsparterna har enats om en fortsatt satsning på regionala resurscentrum för film och video med samma krav på lokal eller regional motprestation som i dag. Vidare har de enats om att det samlade regionala stödet skall omfatta ett särskilt stöd om högst 3 miljoner kronor till regionala filmproduktionscentrum för långfilmsproduktion. Verksamhet med långfilmsproduktion bedrivs i dag vid två regionala resurscentrum, nämligen vid Film i Väst och vid Filmpool Nord och är under uppbyggnad vid Film i Skåne/Syd.

Avtalet medger således en viss möjlighet för några resurscentrum att använda Filminstitutets regionala stöd till långfilmsproduktion.

Utskottet vill peka på att kostnaderna för produktion av långfilm är mycket höga. Om stödet till regionala resurscentrum även skulle användas för långfilmsproduktion finns det en risk att syftena med stödet inte kan uppnås t.ex. då det gäller barns och ungdomars verksamheter på filmområdet, spridning och visning av kvalitetsfilm m.m. Det är därför rimligt att bestämmelserna i filmavtalet för de regionala stöden ligger fast. Riksdagen bör inte göra något uttalande i denna avtalsbundna fråga. Motionsyrkandet avstyrks.

I samma motion, Kr4 (c), yrkar motionärerna att det skall vara *möjligt för ett regionalt resurscentrum att vara producent*, oavsett om det gäller lång-, kort- eller dokumentärfilm (yrkande 5).

Som redovisats i det föregående är långfilmsproduktioner mycket kostsamma. Enligt filmavtalet får endast det särskilda stödet om högst 3 miljoner kronor som Filminstitutet skall fördela till regionala filmproduktionscentrum användas för långfilmsproduktion. Som också redovisats i det föregående fungerar några regionala resurscentrum som producenter av lång-, kort- och dokumentärfilmer redan i dag. Vidare får Filminstitutets stöd till samtliga regionala resurscentrum i viss begränsad utsträckning användas för produktion och distribution av kort- och dokumentärfilm. Utskottet konstaterar att motionsyrkandet således i väsentlig grad är tillgodosett.

Utskottet vill tillägga följande. Regionala resurscentrum har annan huvudman än staten. Verksamheten finansieras inte enbart genom Filminstitutet utan även med medel från andra bidragsgivare. Riksdagen bör inte uttala sig om dessa institutioners möjlighet att fungera som filmproducenter.

Med hänvisning till det anförda avstyrks yrkandet.

Frågan om *funktionshindrades tillgång till film* behandlas i motion Kr2 (kd).

Motionärerna anser att de stora orden i propositionen om att kulturen skall kunna erbjudas alla och att människor med funktionsnedsättning skall beredas möjlighet att använda sin kreativitet endast resulterat i en kort formulering om att medel skall avsättas för att göra film mer lättillgänglig för funktionshindrade. Regeringen borde ha haft större precision när det gäller att identifiera målgruppen och högre grad av konkretion när det gäller förslagen. För motionärerna räcker inte uttalandena i propositionen (yrkande 8).

Utskottet välkomnar att parterna i 2000 års filmavtal kunnat enas om att avsätta medel för att göra film mer lättillgänglig för funktionshindrade (32 §). Med detta syfte skall stöd lämnas till textning på svenska av film och video och till syntolkning på videogram.

Betydande insatser görs från statens sida då det gäller tillgänglighet till offentliga lokaler. Här kan nämnas att bidrag för handikappanpassning utgår från två av anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid, nämligen anslagen Stöd till icke-statliga kulturlokaler och Bidrag till allmänna samlingslokaler. Vidare har kraven på tillgänglighet starkt stöd i plan- och bygglagen (1987:10), PBL, och lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m., byggnadsverkslagen, BVL.

Riksdagen bör inte ta något initiativ med anledning av motionsyrkandet, som avstyrks.

Ett av förslagen i motion Kr1 (m) syftar till att ett ökat samarbete mellan SVT och Filminstitutet skall komma till stånd då det gäller *bevarande och vård av vårt filmkulturella arv*. Ett sådant samarbete bör även omfatta andra institutioner som har filmmaterial i sina arkiv, t.ex. Arkivet för ljud och bild (ALB), Riksarkivet, många museer och privata institutioner (yrkande 1).

Av 34 § i det nya filmavtalet framgår att medel bl.a. skall användas för att bevara och tillgängliggöra det svenska filmarvet. Ett fast årligt belopp, 5 miljoner kronor, skall användas för restaurering av svensk färgfilm.

En särskild utredare har i betänkandet Bevara dokumentärfilmens kulturarv (SOU 1999:41) översiktligt redogjort för de samlingar av dokumentärfilm som finns i landet vid de institutioner som motionärerna nämner. Utredaren, som även gjort en bedömning av det föreliggande vårdbehovet, före-

slår att Filminstitutet skall få ett uttalat ansvar för den dokumentära filmen och få i uppdrag att vidga sitt arbete inom filmområdet. Vidare bör samarbete etableras mellan Filminstitutet och ALB, och en filmvårdscentral bör etableras i Grängesberg. Betänkandet remissbehandlas för närvarande. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med förslag i budgetpropositionen för år 2001.

Det bör tilläggas att en av de viktigaste uppgifterna för Filminstitutet – alltsedan institutet bildades – har varit att vårda och bevara det filmhistoriska kulturarvet med särskild inriktning på film som konstnärligt uttrycksmedel. I denna uppgift har även ingått att vårda och bevara tryckt material om film.

Utskottet anser att regeringens beredning inte bör föregripas, varför yrkandet avstyrks.

I detta sammanhang vill utskottet framhålla att det filmkulturella arvet även innefattar film- och kulturhistoriskt värdefulla biografer. De hotas av nedläggning genom tillkomsten av nya flerduksbiografer. Enligt utskottets uppfattning är det värdefullt att dessa s.k. singelbiografer även i fortsättningen kan finnas kvar i sin ursprungliga funktion eller på annat sätt fungera som kulturella mötesplatser. Det är angeläget att hänsyn tas till deras ursprungliga arkitektur, inredning och konstnärliga utsmyckning vid renovering.

Utskottet utgår från att även Filminstitutet på olika sätt verkar för att denna grupp biografer i möjligaste mån skall kunna bevaras.

Handlingsoffentlighet (avsnitt 7)

Regeringen gör i propositionen bedömningen att allmänheten har ett berättigat intresse av insyn i Filminstitutets handläggning av filmstöd. Det finns dock inte formella förutsättningar att låta institutets verksamhet omfattas av handlingsoffentlighet. Regeringen förutsätter att institutet ändå tillämpar största möjliga öppenhet i sin verksamhet.

Motionärerna bakom motion Kr2 (kd) anser att Filminstitutets förvaltningsuppgifter skall vara föremål för offentlig insyn och därmed omfattas av handlingsoffentlighet (yrkande 10).

Utskottet har förståelse för motionärernas yrkande. Samtidigt är utskottet medvetet om den speciella situation som gäller för Filminstitutet och som innebär att en mycket stor del av den totala verksamheten finansieras med medel som inte är statliga. Utskottet har – i likhet med regeringen – kommit fram till att det saknas förutsättningar för att låta någon del av stiftelsens verksamhet omfattas av offentlighet inom ramen för tryckfrihetsförordningen (1949:105) och sekretesslagen (1989:100). Utskottet förutsätter att Filminstitutet så långt det är möjligt tillämpar öppenhet i sin verksamhet. Motionen avstyrks därmed.

I anslutning till frågan om handlingsoffentlighet för Filminstitutet behandlar utskottet yrkanden om översyn av Filminstitutet respektive Filminstitutets särställning.

I motion Kr2 (kd) föreslås – bl.a. med hänvisning till att filmavtalet ger Filminstitutet ett tyngre kulturpolitiskt ansvar – att *en oberoende översyn*

skall göras av *Filminstitutet*, något som också föreslogs av Filmutredningen (yrkande 9).

Tankar i samma riktning framförs i motion Kr3 (fp), dock utan att krav ställs på en översyn. Motionärerna påpekar att Filminstitutets inflytande fortsätter att vara mycket stort och att institutet i det närmaste har monopolställning när det gäller att fördela stöd till filmkulturell verksamhet. Medvetenheten om detta förhållande bör vara hög inom institutets styrelse, som bör få en så bred sammansättning som möjligt (yrkande 1).

Utskottet anser i likhet med motionärerna att Filminstitutets kulturella ansvar är betydande.

Enligt stiftelseförordnandet för Filminstitutet handhar styrelsen stiftelsens angelägenheter. Styrelsen fastställer stiftelsens budget och utser verkställande direktör för stiftelsen. Det kulturpolitiska ansvar som åvilar Filminstitutet ställer stora krav på styrelsens förmåga att aktivt delta i övergripande och långsiktiga policyfrågor och att sätta sig in i verksamheten i övrigt. Utskottet vill framhålla att den styrelse för Stiftelsen Svenska Filminstitutet som regeringen nyligen utsett har en bred sammansättning med företrädare för filmare, skådespelare, visningsorganisationer, public service-verksamheten m.m.

Utskottet har inte något att invända i princip mot att en oberoende översyn av Filminstitutets verksamhet kommer till stånd. Med hänvisning främst till att det nya filmavtalet inom kort skall träda i kraft och att det med nödvändighet kommer att innebära en rad förändringar för verksamheten vid Filminstitutet anser utskottet emellertid att det inte är motiverat att riksdagen tar något initiativ i nuläget med anledning av de två aktuella motionerna. Motionsyrkandena avstyrks således.

Övriga frågor

I det följande tar utskottet upp motionsyrkanden om statens möjligheter att satsa extra medel på filmområdet. Utskottet behandlar också ett förslag om att SVT skall sälja ut en av sina kanaler och ett förslag om att en fristående film- och TV-fond skall inrättas.

I motion Kr4 (c) behandlas frågan om *statens möjligheter att satsa extra medel på filmområdet*. Med hänvisning bl.a. till att en eventuell nedgång i antalet biobesök skulle kunna tvinga fram besparingar på det filmkulturella området yrkar motionärerna att staten skall ha beredskap för att stärka stödet till eller insatserna för barn- och ungdomsvisningar, visningsorganisationer och regional verksamhet (yrkande 1). I samma motion yrkas också att det skall vara möjligt för staten att utanför filmavtalets ram genomföra särskilda satsningar på filmområdet, något som tidigare skett bl.a. då det gäller lokala visningsprojekt (yrkande 2).

Utskottet vill understryka att det nya filmavtalet innebär en förstärkning av Filminstitutets intäkter och att staten – under förutsättning att riksdagen så beslutar – kommer att öka sitt bidrag till filmverksamhet med 62,6 miljoner kronor. Vidare ökar TV-bolagen sina bidrag. Givetvis går det inte att med någon absolut säkerhet bedöma hur stora intäkterna från biobiljetterna och

övriga intäkter kommer att bli. Antalet biobesökare kan fluktuera mellan åren. Det ankommer på Filminstitutets styrelse att i sitt budgetarbete ta hänsyn till de variationer i intäktsflödet som kan förekomma och därefter göra en fördelning av medlen i enlighet med avtalets bestämmelser.

Därutöver bör sägas att regeringen självklart har möjlighet att i sitt budgetarbete göra avvägningar mellan olika angelägna behov och därefter föreslå riksdagen särskilda satsningar på filmområdet. Utskottet avstyrker därmed motionsyrkandena.

Förslag om *utförsäljning av en av SVT:s kanaler* framförs i motion Kr1 (m). Med hela den medelstildelning som för närvarande tilldelas två kanaler skulle den kvarvarande kanalen kunna stärka bl.a. svensk filmkultur väsentligt (yrkande 2).

Utskottet har vid olika tillfällen avstyrkt förslag om att privatisera några public service-kanaler, senast våren 1999 (bet. 1998/99:KrU3). Utskottet vill än en gång understryka att public service-verksamheten har ett stort värde även i en tid när det totala utbudet av radio- och TV-program mångdubblats. Nästan alla svenska hushåll nås av SVT:s två kanaler och TV 4. För att i stort sett hela befolkningen skall kunna ha tillgång till ett brett programutbud är det nödvändigt att SVT även i fortsättningen får sända i två kanaler. Ett förverkligande av motionsförslaget skulle innebära en väsentlig minskning av mångfalden i utbudet för en stor del av befolkningen.

Det kan tilläggas att SVT enligt 43 § i filmavtalet får säga upp avtalet till omedelbart upphörande om väsentlig förändring sker t.ex. av kanalstrukturen vid bolaget.

Med hänvisning till det anförda anser utskottet att yrkandet skall avslås av riksdagen.

Förslag som syftar till att *en fristående film- och TV-fond* skall inrättas framförs i motion Kr3 (fp). En större mångfald i filmpolitiken skulle därmed uppnås och en kontaktyta mellan TV och filmbranschen skulle skapas, anser motionärerna bakom motionen (yrkande 2).

I betänkandet *Bidrag till fri svensk TV-produktion* (SOU 1997:172) lämnade Utredningen för stöd till TV-produktion (Ku 1997:03) i slutet av år 1997 förslag som bl.a. syftade till att en fond skulle inrättas med ändamålet att stödja svensk kvalitetstelevision producerad utanför de sändande bolagen. Medel ur fonden skulle enligt utredningsförslaget kunna utgå som produktionsstöd eller som underlagsbefrämjande bidrag till TV-program inom genreggrupperna kortfilm och dokumentärer. Utredaren föreslog att fonden skulle finansieras med medel från TV 4:s koncessionsavgifter. Fonden borde under en treårig försöksperiod uppgå till 75 miljoner kronor årligen (bet. s. 9–10).

Utskottet har vid flera tillfällen behandlat yrkanden liknande det nu aktuella om inrättande av en utvecklingsfond för filmproduktion (senast bet. 1998/99:KrU1 s. 93–94). Utskottet anser nu – liksom vid tidigare tillfällen – att riksdagen inte skall föregripa regeringens överväganden med anledning av utredningsförslaget om stöd till kvalificerad TV-produktion. Motionsyrkandet avstyrks därför.

Utskottet hemställer

Inriktningen på insatserna för filmen

1. beträffande *begreppet "kvalitetsfilm"*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr2 yrkande 2,
res. 1 (kd)
2. beträffande *Filminstitutets etiska ansvar*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr2 yrkande 3,
res. 2 (kd)
3. beträffande *förnyelse av filmpolitiken gentemot barn och ungdom*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr3 yrkande 3,
4. beträffande *bredbandstekniken*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr3 yrkande 5,

Ett samlat filmavtal

5. beträffande *ett samlat filmavtal*
att riksdagen med bifall till propositionen godkänner vad regeringen föreslår om ett samlat filmavtal,
6. beträffande *regeringens tillvägagångssätt*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr2 yrkande 1,

2000 års filmavtal

7. beträffande *förhandsstödet till produktion av långfilm för barn och ungdom*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr2 yrkande 4,
8. beträffande *fast barnfilmskonsulenttjänst*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr2 yrkande 5,
9. beträffande *forskning kring barns och ungdomars filmkonsumtion*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr2 yrkande 6,
res. 3 (kd)
10. beträffande *regionala organisationer på filmområdet*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr4 yrkande 3,
res. 4 (c)
11. beträffande *stödet till regionala resurscentrum för film och video*
att riksdagen avslår motionerna 1999/2000:Kr2 yrkande 7 och 1999/2000:Kr3 yrkande 4,
12. beträffande *användningen av det regionala stödet till långfilmsproduktion*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr4 yrkande 4,
13. beträffande *möjlighet för ett regionalt resurscentrum att vara producent*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr4 yrkande 5,
res. 5 (c)
14. beträffande *funktionshinderades tillgång till film*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr2 yrkande 8,

15. beträffande *bevarande och vård av det filmkulturella arvet*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr1 yrkande 1,

Handlingsoffentlighet

16. beträffande *handlingsoffentlighet*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr2 yrkande 10,

17. beträffande *en oberoende översyn av Filminstitutet*
att riksdagen avslår motionerna 1999/2000:Kr2 yrkande 9 och
1999/2000:Kr3 yrkande 1,

res. 6 (kd, fp)

Övrigt

18. beträffande *statens möjligheter att satsa extra medel på filmom-
rådet*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr4 yrkandena 1 och 2,

res. 7 (c)

19. beträffande *utförsäljning av en av SVT:s kanaler*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr1 yrkande 2,

res. 8 (m)

20. beträffande *en fristående film- och TV-fond*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:Kr3 yrkande 2.

res. 9 (fp, mp)

Stockholm den 12 oktober 1999

På kulturutskottets vägnar

Inger Davidson

I beslutet har deltagit: Inger Davidson (kd), Åke Gustavsson (s), Elisabeth Fleetwood (m), Agneta Ringman (s), Annika Nilsson (s), Charlotta L Bjälkebring (v), Lennart Fridén (m), Eva Arvidsson (s), Lars Wegendal (s), Peter Pedersen (v), Roy Hansson (m), Ewa Larsson (mp), Birgitta Sellén (c), Lennart Kollmats (fp), Hillevi Larsson (s), Anne-Katrine Dunker (m) och Gunilla Tjernberg (kd).

1. Begreppet ”kvalitetsfilm” (mom. 1)

Inger Davidson och Gunilla Tjernberg (båda kd) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken Inriktningen på insatserna för filmen (avsnitt 4) som börjar med ”Utskottet konstaterar” och slutar med ”utskottet motionsyrkandet” bort ha följande lydelse:

I likhet med vad som framförs i motion Kr2 (kd) anser utskottet att begreppet kvalitet är centralt då det gäller inriktningen på de framtida insatserna för filmen. Om kvalitetsbegreppet skall användas vid Filminstitutets bidragsgivning, måste det först tydliggöras. Det är angeläget att definitionen inte blir för stelbent och inskränkt utan uppmuntrar den konstnärliga friheten, bredden och mångfalden. Regeringen bör överväga om formuleringarna i 1963 års filmavtal rörande kvalitetsbegreppet alljämt är gångbara och därefter snarast återkomma till riksdagen med ett förslag till en definition av vad som kan inbegripas i begreppet kvalitetsfilm.

Vad utskottet anfört bör riksdagen med bifall till motion Kr2 (kd) yrkande 2 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *begreppet ”kvalitetsfilm”*

att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Kr2 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

2. Filminstitutets etiska ansvar (mom. 2)

Inger Davidson och Gunilla Tjernberg (båda kd) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken Inriktningen på insatserna för filmen (avsnitt 4) som börjar med ”Filmen är” och slutar med ”avstyrks därmed” bort ha följande lydelse:

Utskottet anser i likhet med motionärerna bakom motion Kr2 (kd) att Filminstitutet skall initiera en diskussion om den etiska dimension som uppstår i mötet mellan film och publik. En sådan diskussion bör bl.a. söka besvara frågor om det etiska ansvaret skall ligga på den förtroendevalde, producenten, distributören eller åskådaren eller om ansvaret skall delas. En sådan diskussion kan utgöra underlag och vara vägledande för filmsatsningarna i alla led. Regeringen bör således ge Filminstitutet ett uppdrag i enlighet med motionsförslaget.

Vad utskottet anfört bör riksdagen med bifall till motion Kr2 (kd) yrkande 3 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *Filminstitutets etiska ansvar*

att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Kr2 yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. Forskning kring barns och ungdomars filmkonsumtion (mom. 9)

1999/2000:KrU5
Reservationer

Inger Davidson och Gunilla Tjernberg (båda kd) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 2000 års avtal (avsnitt 6) som börjar med "Utskottet anser" och slutar med "således avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet har efter kontakter med företrädare för Nordiskt informationscenter för medie- och kommunikationsforskning (Nordicom) inhämtat att en viss kvantitativ nedgång ägt rum då det gäller forskningen rörande barn och medier. Utskottet anser i likhet med motionärerna bakom motion Kr2 (kd) att det finns ett stort behov av forskning kring barns och ungdomars möte med film. Det är angeläget att viktiga frågor om vad för slags film barn väljer att se, hur de reagerar på våldsskildringar och hur de bearbetar sina filmupplevelser besvaras.

Vad utskottet sålunda anfört bör riksdagen med anledning av motion Kr2 (kd) yrkande 6 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 9 bort ha följande lydelse:

9. beträffande *forskning kring barns och ungdomars filmkonsumtion* att riksdagen med anledning av motion 1999/2000:Kr2 yrkande 6 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

4. Regionala organisationer på filmområdet (mom. 10)

Birgitta Sellén (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 2000 års avtal (avsnitt 6) som börjar med "Som framhålls" och slutar med "Motionsyrkandet avstyrks" bort ha följande lydelse:

I likhet med motionärerna bakom motion Kr4 (c) anser utskottet att det är angeläget att regionala resurscentrum för film och video så småningom finns i hela landet. Vidare anser utskottet att Filminstitutets bidragsgivning på sikt bör regionaliseras. Regeringen bör i god tid före utgången av 2000 års filmavtal förelägga riksdagen förslag till hur en sådan regionaliserad bidragsgivning skall utformas.

Vad utskottet anfört bör riksdagen med bifall till motion Kr4 (c) yrkande 3 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 10 bort ha följande lydelse:

10. beträffande *regionala organisationer på filmområdet* att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Kr4 yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

5. Möjlighet för ett regionalt resurscentrum att vara producent (mom. 13)

1999/2000:KrU5
Reservationer

Birgitta Sellén (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken 2000 års avtal (avsnitt 6) som börjar med "Som redovisats" och slutar med "avstyrks yrkandet" bort ha följande lydelse:

I likhet med motionärerna bakom motion Kr4 (c) anser utskottet att en av utgångspunkterna för de statliga satsningarna på regional verksamhet inom filmområdet bör vara att regionala resurscentrum skall få möjlighet att fungera som producenter för filmprojekt oavsett om det är fråga om långfilm, kortfilm eller dokumentärfilm.

Vad utskottet anfört bör riksdagen med bifall till motion Kr4 (c) yrkande 5 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 13 bort ha följande lydelse:

13. beträffande *möjlighet för ett regionalt resurscentrum att vara producent*

att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Kr4 yrkande 5 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

6. En oberoende översyn av Filminstitutet (mom. 17)

Inger Davidson (kd), Lennart Kollmats (fp) och Gunilla Tjernberg (kd) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken Handlingsoffentlighet (avsnitt 7) som börjar med "Utskottet har" och slutar med "avstyrks därmed" bort ha följande lydelse:

I likhet med motionärerna bakom motionerna Kr2 (kd) och Kr3 (fp) kan utskottet konstatera att Filminstitutets kulturpolitiska ansvar är mycket stort och ökar ytterligare genom det nya filmavtalet. Det är därför angeläget att riksdag och regering får en överblick av Filminstitutets kostnader, styrning, kontroll m.m. Utskottet har funnit att starka skäl talar för att en oberoende översyn skall göras av Filminstitutet. Regeringen bör därför snarast tillsätta en utredning som i enlighet med vad som framförs i de nu aktuella motionerna gör en sådan översyn.

Vad utskottet sålunda anfört bör riksdagen med bifall till motionerna Kr2 (kd) yrkande 9 och Kr3 (fp) yrkande 1 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 17 bort ha följande lydelse:

17. beträffande *en oberoende översyn av Filminstitutet*

att riksdagen med bifall till motionerna 1999/2000:Kr2 yrkande 9 och 1999/2000:Kr3 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

7. Statens möjligheter att satsa extra medel på filmområdet (mom. 18)

1999/2000:KrU5
Reservationer

Birgitta Sellén (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken Övriga frågor som börjar med "Utskottet vill" och slutar med "därmed motionsyrkandena" bort ha följande lydelse:

Utskottet är medvetet om att det nya filmavtalet troligen innebär en förstärkning av Filminstitutets intäkter. Det finns emellertid en risk att nedgången i antalet biobesök kan bli kraftig, vilket i sin tur påverkar institutets intäkter. För att inte Filminstitutet i ett sådant ekonomiskt läge skall tvingas till olyckliga besparingar på det kulturella området är det nödvändigt att staten har en beredskap att tillskjuta medel så att stöden till exempelvis de regionala organisationerna eller visningsorganisationerna inte minskar. Likaså måste staten – utanför filmavtalets ram – kunna tillskjuta medel för angelägna satsningar på filmområdet, t.ex. lokala visningsprojekt.

Vad utskottet anfört bör riksdagen med bifall till motion Kr4 (c) yrkandena 1 och 2 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 18 bort ha följande lydelse:

18. beträffande *statens möjligheter att satsa extra medel på filmområdet*
att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Kr4 yrkandena 1 och 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

8. Utförsäljning av en av SVT:s kanaler (mom. 19)

Elisabeth Fleetwood, Lennart Fridén, Roy Hansson och Anne-Katrine Dunker (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken Övriga frågor som börjar med "Utskottet har vid olika" och slutar med "av riksdagen" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser liksom motionärerna bakom motion Kr1 (m) att en av Sveriges Televisions (SVT) två kanaler skall utbjudas till försäljning. Medeltilldelningen till programbolaget med endast en kvarvarande kanal skall emellertid vara oförändrad. Därmed kommer SVT att få stora möjligheter att göra filmsatsningar. Utskottet anser därför att den utredning som regeringen nyligen tillsatt för att ta fram ett underlag för den politiska beredningen av ett nytt sändningstillstånd för public service-företagen skall få i uppdrag att utreda den i motionen aktualiserade frågan.

Vad utskottet sålunda anfört bör riksdagen med bifall till motion Kr1 (m) yrkande 2 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 19 bort ha följande lydelse:

19. beträffande *utförsäljning av en av SVT:s kanaler*
att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Kr1 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

9. En fristående film- och TV-fond (mom. 20)

1999/2000:KrU5
Reservationer

Ewa Larsson (mp) och Lennart Kollmats (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken Övriga frågor som börjar med "I betänkandet" och slutar med "avstyrks därför" bort ha följande lydelse:

I likhet med vad som framförs i motion Kr3 (fp) anser utskottet att det är angeläget att en sådan fristående film- och TV-fond inrättas som föreslogs i betänkandet Bidrag till fri svensk TV-produktion (SOU 1997:172). Regeringen bör därför snarast lämna förslag till riksdagen om hur en sådan film-fond skall utformas och finansieras.

Vad utskottet sålunda anført bör riksdagen med bifall till motion Kr3 (fp) yrkande 2 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 20 bort ha följande lydelse:

20. beträffande *en fristående film- och TV-fond*
att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Kr3 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anført.

1. Regeringens tillvägagångssätt (mom. 6), Förhandsstödet till produktion av långfilm för barn och ungdom (mom. 7), Handlingsoffentlighet (mom. 16)

Inger Davidson och Gunilla Tjernberg (båda kd) anför:

Vi har i motion Kr2 (kd) utvecklat vår syn på regeringens tillvägagångssätt då det gäller hanteringen av filmpolitiken. Vi är införstådda med att en avtalsmodell skall gälla och har därför avstått från att yrka bifall till de av motionens yrkanden som berör det av parterna ingångna avtalet. Som framgår av motionen borde ett avtal med staten som en av avtalsparterna kräva en tydlig demokratisk förankring och borde således föregås av en demokratisk process.

Vidare vill vi erinra om att vi i vår motion framhållit att barnfilmens ställning inte värnats tillräckligt i det nya filmavtalet och att vi därför föreslagit att 20 % av förhandsstödet skall användas för produktion av långfilm för barn och ungdom. Eftersom avtalet redan är ingånget kan vi inte reservera oss till förmån för ett ändringsyrkande.

Vi påminner också om att vi i vår motion yrkat att Filminstitutets förvaltningsuppgifter – av demokratiska skäl – skall omfattas av handlingsoffentligheten.

2. En fast barnfilmskonsulenttjänst (mom. 8)

Inger Davidson (kd), Lennart Kollmats (fp) och Gunilla Tjernberg (kd) anför:

Vi erinrar om att motion Kr2 (kd) vänder sig mot att Filminstitutet skall anlita olika konsulenter för bedömning av barn- och ungdomsfilmsprojekt. Vi hade hellre sett att det av det ingångna avtalet framgick att Filminstitutet skall inrätta en fast barnfilmskonsulenttjänst. Det är nämligen viktigt att skapa kontinuitet i arbetet genom att samma person bedömer de olika filmprojekten.

3. Stödet till regionala resurscentrum för film och video (mom. 11)

Inger Davidson (kd), Lennart Kollmats (fp) och Gunilla Tjernberg (kd) anför:

Vi vill påminna om att det i motionerna Kr2 (kd) och Kr3 (fp) framförs att det hade varit bättre om det belopp som enligt 26 § i 2000 års filmavtal skall avsättas för stöd till regionala resurscentrum för film och video hade uttryckts i ett fast belopp och inte i en procentuell summa. Vi har emellertid valt att inte reservera oss till förmån för våra yrkanden då ett avtal redan ingåtts av parterna.

4. Användningen av det regionala stödet till långfilmsproduktion (mom. 12)

1999/2000:KrU5
Särskilda yttranden

Birgitta Sellén (c) anför:

Jag erinrar om att Centerpartiet i motion Kr4 yrkande 4 föreslagit att stödet till regionala resurscentrum för film och video skall få användas även för långfilmsproduktion. Eftersom frågan är avtalsreglerad har jag valt att inte reservera mig till förmån för motionsyrkandet.

2000 års filmavtal

Parterna

1. Svenska staten,
2. Sveriges Biografägareförbund, Folkets Husföreningarnas Riksorganisation, Riksföreningen Våra Gårdar, Sveriges Filmuthyrareförening u.p.a. och Föreningen Sveriges Filmproducenter, nedan kallade filmbranschen samt
3. Sveriges Television AB och TV 4 AB (publ.), nedan kallade TV-företagen har ingått följande avtal.

Avtalet är från statens sida ingått med förbehåll för regeringens godkännande.

Avtalets innehåll m.m.

1 §

Detta avtal avser finansieringen av Stiftelsens Svenska Filminstitutet (nedan kallad stiftelsen) stöd till svensk film för de ändamål som anges i avtalet. Stiftelsens angelägenheter handhas enligt stiftelseförförordnandet av en styrelse (nedan kallad styrelsen) vars ledamöter utses av regeringen.

2 §

Parterna är eniga om att reglerna för stöd till svensk film bör utformas så att de främjar en rationell och effektiv produktion och distribution av svensk film och medför en sund användning av stödmedlen.

3 §

Med långfilm avses i detta avtal film som har en visningstid motsvarande minst 2000 meter i 35 mm format (eller motsvarande i andra format) och är avsedd för normal biografpremiär med normal biografexploatering. Undantag från regeln om visningstid får medges av styrelsen när det gäller barn-, ungdoms- och dokumentärfilm.

Med film avses i detta avtal även videogram i alla de fall där det är praktiskt lämpligt och motiverat. Med videogram menas i detta avtal en informationsbärare med upptagning av rörliga bilder, med eller utan ljud, som är avsedd att användas tillsammans med en anordning för elektronisk återgivning.

4 §

En film anses som svensk under förutsättning att filmen har en svensk producent och att den svenska insatsen av artistiska medarbetare är av påtaglig betydelse.

Med svensk producent avses en person som är bosatt här i landet, ett bolag, ett utländskt företags filial eller annan juridisk person som är registrerad här i landet.

En film som inte har en svensk producent är ändå att anse som svensk under förutsättning att dels den svenska kapitalinsatsen uppgår till 20 procent av produktionskostnaden, dels den svenska insatsen av artistiska medarbetare är av påtaglig betydelse.

Biografavgifter

5 §

Biografägare eller annan anordnare av biografföreställning (nedan kallad biografägare) skall betala en avgift till stiftelsen, motsvarande 10 procent av bruttobiljettintäkten vid föreställningen. Med sådan intäkt avses bruttoinkomst enligt de av Filmägarnas Kontrollbyrå Aktiebolag (nedan kallad Kontrollbyrån) fastställda allmänna bestämmelserna vid filmleveranser. Filmhyra skall inte utgå på den del av intäkterna som utgör avgiften. Det är i detta sammanhang utan betydelse för avgiftsplikten om film visas med hjälp av videoteknik i stället för med traditionell teknik.

6 §

Avgift skall inte utgå för biografföreställning på sådant fast visningsställe där det enligt det register som förs av Kontrollbyrån ges högst fem föreställningar i veckan utöver barnmatinéer.

Med barnmatiné avses föreställning som riktar sig till barn och som börjar senast klockan 17.

Om biografföreställningar har anordnats i syfte att kringgå bestämmelserna om avgiftsplikt får styrelsen besluta att avgiftsplikt föreligger. Innan styrelsen beslutar i sådant ärende skall styrelsen bereda biografägaren och dennes organisation tillfälle att yttra sig.

Styrelsen får medge befrielse från avgift för biografföreställning där biografägare avstår från film- och biographyra och där biografägare avstår biljettintäkterna till välgörande ändamål. Filmfestivaler och liknande arrangemang får undantas från avgift.

7 §

Biografägaren skall redovisa och betala in avgifterna direkt till stiftelsen. Antalet redovisningsperioder skall vara minst sex om året. Regler härom skall fastställas av stiftelsen efter samråd med filmbranschen.

Redovisning skall ske på formulär som fastställs av Kontrollbyrån. För redovisning och inbetalning av avgiftsmedlen skall i övrigt tillämpas de av Kontrollbyrån fastställda allmänna bestämmelserna vid filmleveranser. I dessa bestämmelser skall stadgas att underlåtenhet att betala avgift likställs med underlåtenhet att betala filmhyra.

Biografägaren är skyldig att låta stiftelsen genom kontrollant granska räkenskaperna såvitt gäller avgiftsredovisningen.

1999/2000:KrU5
Bilaga

8 §

En förbindelse från berörda biografägare att betala avgift enligt detta avtal och att i övrigt följa bestämmelserna i avtalet skall snarast inhämtas genom Kontrollbyråns försorg och överlämnas till stiftelsen. Förbindelsen skall ha den lydelse som framgår av bilaga 1.

Biografägare som underlåter att avge sådan förbindelse skall avstängas från filmleverans. Om avstängning inte sker, trots begäran om det, svarar filmuthyraren mot stiftelsen för de avgifter som belöper på en föreställning där den hyrda filmen visas.

TV-företagens bidrag

9 §

Sveriges Television AB skall månatligen lämna ett bidrag till stiftelsen som motsvarar minst 38 miljoner kronor per kalenderår. Därutöver avser bolaget att använda medel för samproduktion, medfinansiering och köp av visningsrätter vad gäller film som erhåller stöd genom detta avtal i en storleksordning motsvarande bolagets åtagande enligt 1993 års finansieringsavtal för Stiftelsen Svenska Filminstitutet (garantibelopp).

TV 4 AB (publ.) skall månatligen lämna ett bidrag till stiftelsen som motsvarar minst 7,2 miljoner kronor per kalenderår. Därutöver avser bolaget att använda medel för samproduktion, medfinansiering och köp av visningsrätter vad gäller film som erhåller stöd genom detta avtal i en storleksordning motsvarande bolagets åtagande enligt 1993 års finansieringsavtal för Stiftelsen Svenska Filminstitutet (garantibelopp).

Bidragen och garantibeloppen från TV-företagen skall den 1 juli varje år justeras genom en jämförelse med kompensationsindex för Sveriges Television AB den 1 april samma år och indexet för januari 2000.

Föreningen Sveriges Filmproducenters bidrag

10 §

Föreningen Sveriges Filmproducenter skall årligen lämna ett bidrag till stiftelsen som motsvarar de intäkter som inflyter till föreningen, dock högst 2 miljoner kronor. Medlems- och serviceavgifter från föreningens medlemmar samt direkta bidrag eller stöd till föreningen skall inte anses som sådana intäkter som skall ligga till grund för bidrag till stiftelsen.

11 §

Staten skall – under förutsättning att riksdagen fattar erforderliga beslut – lämna ett årligt bidrag till stiftelsen på 200,5 miljoner kronor. Staten har för avsikt att justera bidraget enligt regler som gäller för statliga bidragsanslag.

Bidrag från annan än avtalspart

12 §

Om annan än de som är parter i detta avtal vill lämna bidrag till de ändamål som anges i avtalet skall ett separat avtal ingås mellan detta avtals parter och bidragsgivaren. Staten får, för övriga parTERS räkning, ingå sådant avtal med annan bidragsgivare.

Avtalet skall i huvudsak ha den lydelse som framgår av bilaga 2.

Användningen av stiftelsens medel

13 §

De medel som tillförs stiftelsen enligt detta avtal skall användas till följande ändamål.

1. Produktionsstöd till svensk film.
2. Stöd till distribution och visning av film i hela landet.
3. Stöd till filmkulturell verksamhet m.m.

Produktionsstöd till svensk film

14 §

Produktionsstöd till svensk film skall omfatta

1. förhandsstöd (till långfilm, barn- och ungdomsfilm, kort- och dokumentärfilm samt utvecklingsstöd),
2. publikrelaterat stöd samt
3. upphovsmannastöd.

15 §

Av de medel som inflyter till stiftelsen skall årligen 50 miljoner kronor användas till publikrelaterat stöd. Vidare skall 5 procent av de intäkter från biografavgifter enligt 5 § som överstiger intäkterna från biografavgifterna för år 2000 användas till sådant stöd. Av tillgängliga medel för publikrelaterat stöd får styrelsen under ett räkenskapsår avsätta högst 10 procent för användning till samma ändamål under kommande räkenskapsår.

Publikrelaterat stöd skall lämnas till svenska långfilmer för öppna visningar på biograf. Stödet skall baseras på filmens bruttobiljettintäkter under 12 månader efter filmens premiär.

För film som till mer än 49 procent är finansierad med förhandsstöd skall det publikrelaterade stödet motsvara 25 procent av bruttobiljettintäkterna. För film som till högst 49 procent är finansierad med förhandsstöd skall det publikrelaterade stödet motsvara 50 procent av bruttobiljettintäkterna. För film som inte till någon del är finansierad med förhandsstöd skall det publikrelaterade stödet motsvara 75 procent av bruttobiljettintäkterna. Med förhandsstöd avses här stöd enligt 18 §.

Publikrelaterat stöd till barnfilm får motsvara 100 procent av filmens bruttobiljettintäkter.

Styrelsen får vid behov justera procentsatserna för de olika filmkategorierna med beaktande av tillgängliga medel. Styrelsen skall därvid sträva efter största möjliga tydlighet och framförhållning, för att underlätta planeringen av nya filmprojekt. Producenten skall före inspelningsstart lämna en anmälan till stiftelsen. För det enskilda filmprojektet skall procentsatsen fastställas vid anmälningstillfället före inspelningens start.

Stödet skall utbetalas till dess att producenten fått full återbetalning av en fastställd egeninsats. Med begreppet producent avses den fysiska person, det bolag eller annan juridisk person som verkställer produktionen av en film genom att finansiera, projektutveckla, inspela och färdigställa densamma och som därigenom förvärvar och ansvarar för de i filmverket ingående rättigheterna. Som egeninsats får endast räknas finansiering genom privatkapital eller finansiering av i detta avtal medverkande TV-företag.

Vid fastställande av vid vilken tidpunkt som producenten skall anses ha fått full ersättning för egeninsatsen skall hänsyn tas till att 25 procent av filmens bruttobiljettintäkter kan beräknas tillfalla producenten vid sidan av stödet.

17 §

Efter avräkning för publikrelaterat stöd enligt 15 § skall minst 43 procent av de medel som under ett räkenskapsår inflyter till stiftelsen användas för övriga produktionsstöd till svensk film. Av dessa medel får styrelsen avsätta högst 10 procent inom var och en av stödformerna enligt 18 – 20 §§ för användning till samma ändamål under kommande räkenskapsår.

18 §

Av de medel som under ett räkenskapsår inflyter till stiftelsen enligt 17 § skall minst 67 procent användas till förhandsstöd till långfilm, minst 10 procent till förhandsstöd till kort- och dokumentärfilm och minst 10 procent till förhandsstöd till film riktad till barn och ungdom.

Stöd skall endast utgå till producenter som kan redovisa en ambitiös plan för filmens spridning i olika visningsformer, varvid det skall beaktas om

19 §

Av de medel som under ett räkenskapsår inflyter till stiftelsen enligt 17 § skall minst 7 procent användas till utvecklingsstöd. Utvecklingsstödet skall omfatta projektstöd till manusförfattare, producenter och regissörer, växthusverksamhet för unga filmskapare, stöd till fortbildning för etablerade filmskapare samt företagsstöd till oberoende producenter.

Med oberoende producent avses sådan juridisk person enligt 16 § femte stycket som inte är ett majoritetsägt dotterbolag till företag som ägnar sig åt distributions-, visnings- eller sändningsverksamhet eller är del av en sådan koncern.

Företagsstöd till en oberoende producent får ges under sammanlagt högst tre år och med högst 1 miljon kronor årligen.

20 §

Av de medel som under ett räkenskapsår inflyter till stiftelsen enligt 17 § skall minst 2 procent användas för stöd till manusförfattare, producenter och regissörer (nedan kallade upphovsmän) avseende svensk film.

Upphovsmannastöd skall lämnas i efterhand till filmens upphovsmän för öppna visningar på biograf. För varje försäld biljett, upp till 100 000 biljetter, skall upphovsmännen tillsammans vara berättigade till ett stödbelopp om högst tio kronor. Stödet skall fördelas lika mellan de tre kategorierna av upphovsmän. Styrelsen får vid behov årligen justera stödbeloppet med beaktande av tillgängliga medel.

21 §

Styrelsen skall ansvara för att tillgodose behovet av värdefull svensk filmproduktion genom att stöd ges till såväl långfilm som kortfilm. Styrelsen skall också beakta behovet av dokumentärfilm och film riktad till barn och ungdom. Styrelsen skall vidare tillse att stödet ger yngre och nya filmskapare möjlighet att utveckla sina färdigheter, främst genom stöd till kortfilm. Härvid kan undantag medges från kravet på plan för visning och spridning enligt 18 § andra stycket.

Stöd till distribution och visning av film i hela landet

22 §

Stöd till distribution och visning av film i hela landet skall omfatta

1. lanseringsstöd och stöd till paralleldistribution,
2. biografstöd,
3. stöd till regional verksamhet,
4. stöd till film i skolan samt

23 §

Efter att avräkning gjorts för publikrelaterat stöd enligt 15 § skall minst 24 procent av de medel som under ett räkenskapsår inflyter till stiftelsen användas för stöd till distribution och visning av film i hela landet. Av dessa medel får styrelsen avsätta högst 10 procent inom var och en av stödformerna enligt 24 – 28 §§ för användning till samma ändamål under kommande räkenskapsår.

24 §

Av de medel som under ett räkenskapsår inflyter till stiftelsen enligt 23 § skall minst 15 procent användas för stöd till lansering av svensk långfilm och minst 4 procent för stöd till paralleldistribution av filmkopior.

Lanseringsstöd skall som regel ges till distributör av svensk långfilm med ett belopp som motsvarar distributörens ekonomiska insats. Stödbeloppet skall fastställas av styrelsen före filmens premiär.

Om det, med hänsyn till tillgängliga medel eller omständigheterna i övrigt, finns särskilda skäl får styrelsen fastställa stödbeloppets storlek på annat sätt än vad som anges i andra stycket. Beloppet får dock inte i något fall överstiga 500 000 kronor.

25 §

Av de medel som under ett räkenskapsår inflyter till stiftelsen enligt 23 § skall minst 24 procent användas till biografstöd. Inom denna ekonomiska ram skall minst 60 procent användas för stöd till biografägare för öppna visningar av svensk film, minst 15 procent för stöd till biografägare på orter med mindre än 50 000 invånare för publikarbete, minst 11 procent för stöd till upprustning av biografier samt minst 5 procent för stöd till sådana anordnare av biografställningar som inte är mervärdesskatteskyldiga.

Vid fördelningen av stöd till biografägare för öppna visningar av svensk film skall behov hos biografier i mindre och medelstora orter särskilt beaktas.

26 §

Av de medel som under ett räkenskapsår inflyter till stiftelsen enligt 23 § skall minst 20 procent användas för stöd till regional verksamhet. Stödet skall omfatta stöd till verksamhet vid regionala resurscentrum för film och video samt stöd till verksamhet vid regionala filmproduktionscentrum. För stöd till regional verksamhet krävs att bidrag lämnas från landsting, kommun eller annan huvudman med ett belopp som minst motsvarar det stöd som lämnas inom ramen för detta avtal. Det samlade stödet till regionala filmproduktionscentrum får årligen uppgå till högst 3 miljoner kronor.

27 §

Av de medel som under ett räkenskapsår inflyter till stiftelsen enligt 23 § skall minst 14 procent användas för stöd till film i skolan. Stödet skall ges till spridning av kort- och dokumentärfilm och till skolbioverksamhet. Stödet skall även täcka kostnaderna för Filminstitutets filmuthyrning och inköp av filmrättigheter.

Stöd till skolbioverksamhet får lämnas till en kommun eller en förening under sammanlagt högst tre år. För att stöd skall ges krävs att bidrag lämnas från landsting, kommun eller annan huvudman med ett belopp som minst motsvarar det stöd som lämnas inom ramen för detta avtal. Vidare krävs en pedagogisk plan och att verksamheten sker i samarbete med en lokal biograf-ägare.

28 §

Av de medel som under ett räkenskapsår inflyter till stiftelsen enligt 23 § skall minst 9 procent användas för stöd till visningsorganisationer. Med visningsorganisation avses i första hand en sammanslutning av allmännyttiga ideella föreningar som i egen regi eller genom anslutna medlemmar visar film på biograf.

Vidare skall minst 5 procent av medlen användas för stöd till filmfestivaler och stöd till import och lansering av kvalitetsfilm.

Stöd till filmkulturell verksamhet m.m.

29 §

Stöd till filmkulturell verksamhet m.m. skall omfatta

1. internationella avgifter och internationell lansering,
2. stöd till textning på svenska av film och video och till syntolkning,
3. stöd till samarbete mellan filmbranschen och TV-företagen,
4. övrig filmkulturell verksamhet samt
5. stiftelsens ledning och administration.

30 §

Efter avräkning för publikrelaterat stöd enligt 15 § skall minst 23 procent av de medel som under ett räkenskapsår inflyter till stiftelsen användas för stöd till filmkulturell verksamhet m.m. Av dessa medel får styrelsen avsätta högst 10 procent inom var och en av stödformerna enligt 31 – 34 §§ och inom ramen för administration m.m. enligt 35 § för användning till samma ändamål under kommande räkenskapsår.

31 §

Av de medel som under ett räkenskapsår inflyter till stiftelsen enligt 30 § skall minst 18 procent användas för internationella avgifter och för internationell lansering av svensk film. Stiftelsen skall inom denna ekonomiska ram

fortsätta samarbetet inom Eurimages och Nordiska Film- och TV-fonden samt åta sig de svenska samordningsinsatserna i anslutning till Media II-programmet. Stiftelsen skall vidare medverka vid internationell lansering av svensk film och även lämna stöd till producenter och distributörer av svensk film för sådan lansering.

32 §

Av de medel som under ett räkenskapsår inflyter till stiftelsen enligt 30 § skall minst 2 procent användas för att göra film mer lättillgänglig för funktionshindrade. Styrelsen skall för detta ändamål fördela stöd till textning på svenska av film och video och till syntolkning på videogram.

33 §

Av de medel som under ett räkenskapsår inflyter till stiftelsen enligt 30 § skall minst 2 procent användas för stöd till samarbete mellan filmbranschen och TV-företagen. Stödet skall fördelas av filmbranschens samarbetskommitté till filmbranschen och TV-företagen i proportion till deras respektive bidrag till stiftelsen. Stödet skall bl.a. användas till spridning av värdefulla filmer, utbildning och forskning, åtgärder mot olovlig hantering av film samt aktiviteter för att öka allmänhetens intresse för film i alla spridningsformer.

34 §

Av de medel som under ett räkenskapsår inflyter till stiftelsen enligt 30 § skall minst 29 procent användas till övrig filmkulturell verksamhet för att bl.a. bevara och tillgängliggöra det svenska filmarvet samt för att informera om och dokumentera filmen som konststart och nöjesindustri. Av dessa medel skall 5 miljoner kronor användas för restaurering av svensk färgfilm.

35 §

Av de medel som under ett räkenskapsår inflyter till stiftelsen enligt 30 § skall högst 45 procent användas till kostnader för stiftelsens ledning och administration, inklusive förvaltning och administration av konsulenternas och nämndens verksamhet.

De medel som finns tillgängliga för stöd enligt 24 – 28 §§ får användas för administrationskostnader inom respektive stödform. Administrationskostnaderna får dock inte överstiga 10 procent av de medel som finns tillgängliga för stöden.

36 §

Stiftelsen skall beträffande stöd till regional verksamhet, stöd till film i skolan och stöd till filmkulturell verksamhet m.m. i övrigt följa de villkor om medlens användning och redovisning som regeringen särskilt beslutar.

37 §

För bedömningen av vilka långfilmsprojekt som skall få förhandsstöd skall styrelsen anlita dels en konsulent, dels en nämnd. Nämnden skall bestå av en konsulent och ytterligare fyra ledamöter som utses av styrelsen. Av det stödbelopp som enligt 18 § skall användas för förhandsstöd till långfilm skall hälften fördelas efter bedömning av konsulenten och hälften efter bedömning av nämnden.

Vidare skall styrelsen anlita konsulenter för bedömningen av vilka kort-, dokumentär-, samt barn- och ungdomsfilmprojekt som skall få förhandsstöd samt för bedömning av fördelningen av utvecklingsstöd enligt 19 §.

Styrelsen bör i regel följa konsulenternas och nämndens bedömning. Om styrelsen inte beviljar stöd som rekommenderas av en konsulent eller av nämnden skall detta särskilt motiveras. Styrelsen är i enlighet med stiftelselagen (1994:1220) ansvarig för stiftelsens verksamhet.

Sökande skall kunna presentera samma projekt för bedömning av flera konsulenter och av nämnden.

38 §

Konsulenterna och nämndledamoterna skall ha tidsbegränsade uppdrag. Vid tillsättande av konsulenter och nämndledamöter skall styrelsen sträva efter en jämn könsfördelning.

39 §

Styrelsen skall varje verksamhetsår ge konsulenterna och nämnden en ekonomisk ram inom vilken de till styrelsen kan rekommendera stöd.

Efterlevnaden av avtalet**40 §**

Filmbranschen förbinder sig att verka för att detta avtal efterlevs. Organisationer som är bundna av avtalet är skyldiga att söka förmå sina medlemmar att följa avtalets bestämmelser.

41 §

Styrelsen skall utse ett samarbetsråd som skall granska stiftelsens tillämpning av detta avtal. Rådet skall bestå av tio ledamöter som skall utses för en tid av högst två år i taget. Fem av ledamöterna skall utses efter förslag av filmbranschen och två efter förslag av TV-företagen. Rådet skall inom sig utse ordförande och vice ordförande.

Stiftelsen skall lämna de upplysningar som samarbetsrådet begär om tillämpningen av avtalet och om förvaltningen av avtalsmedlen. Samråd skall ske med rådet beträffande de prioriteringar som skall gälla för stöd till biografägare för öppna visningar av svensk film enligt 25 §.

Rådet skall årligen sammanställa en rapport om sin granskning. Rapporten skall lämnas till styrelsen och till avtalsparterna.

Rådet är beslutsfört när ordföranden och minst fem av de andra ledamöterna är närvarande. Vid omröstning skall den mening gälla som biträds av majoriteten. Vid lika röstetal skall ordföranden ha utslagsröst.

Rådet skall besluta i övrigt om formerna för granskningsverksamheten.

Övriga bestämmelser

43 §

Staten får säga upp avtalet till omedelbart upphörande, om annan avtalspart bryter mot avtalet.

Organisation inom filmbranschen får säga upp avtalet till omedelbart upphörande, om nöjesskatt för biograf föreställningar återinförs eller om annan skatt av väsentligen samma karaktär och effekt införs eller om mervärdesskatten på filmvisning höjs. Detsamma gäller, om rätten att göra avdrag för biografavgiften vid beräkning av nettointäkten av rörelse vid taxering för inkomst begränsas eller avskaffas.

Sveriges Television AB får säga upp avtalet till omedelbart upphörande, om väsentlig förändring sker av bolagets finansiering, kanalstruktur eller uppdrag enligt det av riksdagen 1996 fattade beslutet om bl.a. bolagets verksamhet och av det sändningstillstånd som regeringen på grund av riksdagsbeslutet har lämnat bolaget.

TV 4 AB får säga upp avtalet till omedelbart upphörande, om Sveriges Television AB eller annat programföretag som har regeringens tillstånd att sända rikstäckande TV-sändningar med analog sändningsteknik får tillstånd att sända reklam mot betalning. Detsamma skall gälla om TV 4 AB förlorar sitt tillstånd att här i landet sända televisionsprogram med analog sändningsteknik.

44 §

Detta avtal träder i kraft den 1 januari 2000 och skall gälla till och med den 31 december 2004.

Uppsägning av avtalet skall ske senast ett år före avtalstidens utgång. Vid utebliven uppsägning förlängs avtalet med tre år åt gången.

Sedan avtalet har varit i kraft i två år får varje part påkalla överläggningar med övriga parter om villkoren i detta avtal.

Långfilm med inspelningsstart under år 1999 skall under år 2000 vara berättigad till efterhandsstöd enligt bestämmelserna i 21 § i 1993 års finansieringsavtal för Stiftelsen Svenska Filminstitutet, i dess lydelse efter den 5 maj 1997. Efterhandsstödet storlek skall för berörd film baseras på det antal betalande biografbesökare som sett filmen senast den 31 december 2000. Stödet skall utgå ur de medel som under räkenskapsåret 2000 har influtit till stiftelsen.

Publikrelaterat stöd enligt 16 § skall ges till långfilm med inspelningsstart efter den 31 december 1999. År 2000 skall styrelsen, i stället för vad som anges i 15 §, besluta om hur mycket som skall användas för sådant stöd med beaktande av tillgängliga medel efter avräkning för efterhandsstöd enligt första stycket. Om efterhandsstödet uppgår till mer än 50 miljoner kronor skall inget publikrelaterat stöd lämnas.

46 §

Om avtalet upphör att gälla vid avtalstidens utgång utan att ersättas av ett nytt avtal, skall de avgifter som redovisats för åren 2003 och 2004 användas enligt bestämmelserna i avtalet, om inte parterna kommer överens om annat.

47 §

Twist om tolkningen eller tillämpningen av detta avtal eller om rättsförhållande som har sin grund i avtalet skall avgöras genom skiljedom enligt lag. Skiljeförfarandet skall äga rum i Stockholm. På parts begäran skall Stockholms tingsrätt utse samtliga tre skiljemän.

Detta avtal har upprättats i åtta likalydande exemplar av vilka varje part tagit ett.

Stockholm den 29 april 1999

Ann-Christin Nykvist
För staten

Jan Bernhardsson
För Sveriges Biografägareförbund

Börje Hansson
För Föreningen Sveriges Filmproducenter

Kay Wall
För Sveriges Filmthyrareförening u.p.a.

Sam Nilsson
För Sveriges Television AB

Bo Larsson
För Riksföreningen Våra Gårdar

Thorbjörn Larsson
För TV 4 AB (publ.)

John Brattmyhr
För Folkets Husföreningarnas Riksorganisation

Björn Gregfelt
Mot detta avtal har Filmägarnas Kontrollbyrå AB inte någon erinran.

Förbindelse; biografavgifter

Undertecknad anordnare av biografföreställning/biografägare, som har tagit del av gällande filmavtal och de särskilda regler som anges i avtalets 7 §, åtar sig härigenom gentemot Stiftelsen Svenska Filminstitutet att under den tid som avtalet är i kraft betala in avgifter enligt avtalet och låta en av stiftelsen utsedd kontrollant granska räkenskaperna såvitt gäller avgiftsredovisningen. Vidare åtar sig undertecknad att i övrigt följa avtalets bestämmelser samt att godta att underlåtenhet att betala avgift likställs med underlåtenhet att betala filmhyra.

Avtal med bidragsgivare utanför filmavtalet

Mellan Svenska staten, som företrädare för parterna i 2000 års filmavtal, och NN har följande avtal ingåtts.

Avtalet är ingått under förbehåll av regeringens godkännande.

1 §

NN skall årligen lämna ett bidrag till Stiftelsen Svenska Filminstitutet på ... miljoner kronor. Medlen skall användas till de ändamål som anges i filmavtalet. (Därutöver avser NN att använda i genomsnitt ... miljoner kronor årligen för samproduktion och medfinansiering vad gäller film som får stöd enligt nämnda avtal.)

2 §

Detta avtal träder i kraft ... och skall gälla till och med

Uppsägning av avtalet skall ske senast ett år före avtalstidens utgång. Vid utebliven uppsägning förlängs avtalet med tre år åt gången, under förutsättning av att 2000 års filmavtal förlängs eller ett nytt motsvarande filmavtal ingås.

3 §

Twist om tolkningen eller tillämpningen av detta avtal eller om rättsförhållande som har sin grund i avtalet skall avgöras genom skiljedom enligt lag. Skiljeförfarandet skall äga rum i Stockholm. På parts begäran skall Stockholms tingsrätt utse samtliga tre skiljemän.

Till 1 §

1. Parterna konstaterar att en förutsättning för avtalets giltighet är att Europeiska gemenskapens kommission godkänner de stödformer som anges i avtalet.
2. Parterna förutsätter att de medel som stiftelsen får av TV-företag utanför detta avtal används för de ändamål som anges i avtalet.

Till 9 §

Möjligheterna till och konsekvenserna av att införa skattskyldighet enligt mervärdesskattelagen (1994:200) på den TV-avgift som betalas enligt lagen (1989:41) om TV-avgift skall analyseras i särskild ordning i anslutning till förberedelser för beslut om nya tillstånd för public service-företagen.

Till 10 §

Föreningen Sveriges Filmproducenter förbinder sig att senast den 31 december 2000 informera övriga avtalsparter och stiftelsen om förväntade intäkter till föreningen under avtalsperioden samt lämna besked om i vilken mån föreningen avser att lämna ett högre bidrag till stiftelsen.

Till 13 §

Parterna konstaterar att avtalets reglering av användningen av inplutna medel till filmkulturell verksamhet kan kräva en ändring enligt 6 kap. 1 § stiftelselagen (1994:1220) av andra punkten i stiftelseförordnandet för Stiftelsen Svenska Filminstitutet. Parterna förutsätter därför att styrelsen, om den finner att det krävs, snarast ansöker om sådan ändring hos Kammarkollegiet.

Till 25 §

Parterna förutsätter att tillämpningen av stöd till biografägare för öppna visningar av svensk film inte hindrar, snedvrider eller hämmar konkurrensen på ett sätt som inte är förenligt med den näringsrättsliga lagstiftningen.

Sammanfattning.....	1
Propositionen.....	2
Motionerna	2
Ärendets beredning.....	4
Utskottet	4
Propositionens huvudsakliga innehåll.....	4
Inriktningen på insatserna för filmen (avsnitt 4)	5
Ett samlat filmavtal (avsnitt 5).....	8
2000 års filmavtal (avsnitt 6).....	10
Handlingsoffentlighet (avsnitt 7).....	16
Övriga frågor.....	17
Hemställan	19
Reservationer.....	21
1. Begreppet ”kvalitetsfilm” (mom. 1), (kd).....	21
2. Filminstitutets etiska ansvar (mom. 2), (kd).....	21
3. Forskning kring barns och ungdomars filmkonsumtion (mom. 9), (kd).....	22
4. Regionala organisationer på filmområdet (mom. 10), (c)	22
5. Möjlighet för ett regionalt resurscentrum att vara producent (mom. 13), (c).....	23
6. En oberoende översyn av Filminstitutet (mom. 17), (kd, fp)	23
7. Statens möjligheter att satsa extra medel på filmområdet (mom. 18), (c).....	24
8. Utförsäljning av en av SVT:s kanaler (mom. 19), (m).....	24
9. En fristående film- och TV-fond (mom. 20), (fp, mp).....	25
Särskilda yttranden	26
1. Regeringens tillvägagångssätt (mom. 6), Förhandsstödet till produktion av långfilm för barn och ungdom (mom. 7), Handlings- offentlighet (mom. 16), (kd)	26
2. En fast barnfilmskonsulenttjänst (mom. 8), (kd, fp)	26
3. Stödet till regionala resurscentrum för film och video (mom. 11), (kd, fp).....	26
4. Användningen av det regionala stödet till långfilmsproduktion (mom. 12), (c).....	27
<i>Bilaga: 2000 års filmavtal</i>	<i>28</i>